

Мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 4 желтоқсандағы № 1546 Қаулысы.

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы Қаулы 2013 жылғы 10 наурыздан бастап қолданысқа енгізілді.

"Мемлекеттік мұлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 196-бабының 2-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ**:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.03.2025 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1. Қоса беріліп отырған Мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

2. "Мемлекеттік меншік объектілерінің, сондай-ақ меншігінде мемлекеттің үлесі бар объектілердің жұмыс істеуіне және оларды басқарудың тиімділігіне кешенді мониторинг жүйесін енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 24 шілдедегі № 998 қаулысының (Қазақстан Республикасының ПУАЖ-ы, 2001 ж., № 27, 347-құжат) күші жойылды деп танылсын.

3. Осы қаулы 2013 жылғы 10 наурыздан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға тиіс.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

С. Ахметов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2012 жылғы 4 желтоқсандағы
№ 1546 қаулысымен
бекітілген

Мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 29.03.2025 № 188 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Мемлекеттік мұлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 196-бабының 2-тармағына сәйкес әзірленді және мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингін ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) облыстық уәкілетті орган – облыстық коммуналдық мұлікке билік етуге уәкілеттік берілген, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы орган;

2) аудандық уәкілетті орган – аудандық коммуналдық мұлікке билік етуге уәкілеттік берілген, жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы орган;

3) жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мұлік жөніндегі уәкілетті органы – аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің аппараты;

4) мониторинг объектісі – "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамын қоспағанда, мемлекеттік кәсіпорындар, мемлекет қатысатын заңды тұлғалар, соның ішінде мемлекеттік мұліктің құрамына кіретін, оның ішінде сенімгерлік басқаруға, мұліктік жалдауға (жалға алуға), концессияға не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты бойынша берілген мұліктің барлық түрлері;

5) мониторинг субъектілері – мемлекеттік мұлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган, облыстық уәкілетті орган, аудандық уәкілетті орган, жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мұлкі бойынша уәкілетті орган;

6) даму жоспары – мемлекеттік кәсіпорын, акционерлік қоғам мен акцияларының бақылау пакеті (жарғылық капиталға қатысу үлесі) мемлекетке тиесілі жауапкершілігі шектеулі серіктестік қызметінің бесжылдық кезеңге арналған негізгі бағыттарын және қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат;

7) іс-шаралар жоспары – ұлттық басқарушы холдинг, ұлттық холдинг және ұлттық компания қызметінің бесжылдық кезеңге арналған негізгі бағыттарын және қаржы-шаруашылық қызметінің көрсеткіштерін айқындайтын құжат;

8) мемлекеттік мұлік тізілімі (бұдан әрі – тізілім) – Қазақстан Республикасы арнаулы мемлекеттік органдарының, Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарының жедел басқаруындағы мұлікті және мемлекеттік материалдық резервті қоспағанда, мемлекеттік мұлікті есепке алудың бірыңғай ақпараттық автоматтандырылған жүйесі.

3. Мемлекеттік мұлікті, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың басқару тиімділігінің мониторингі (бұдан әрі – мониторинг) мемлекеттік мұліктің сапасы және саны бойынша жай-күйін, оның ішінде мемлекеттік кәсіпорындардың және мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың қызметінде болып жатқан өзгерістерді уақтылы айқындау, одан әрі дамуын болжай

және теріс процестердің алдын алу мен салдарын жою жөніндегі ұсыныстарды өзірлеу мақсатында олардың технологиялық, қаржы-шаруашылық қызметін, құқықтық сипатын талдауды білдіреді.

4. Мониторинг ел және өнірлер экономикасының ресурстық-энергетикалық негізін сақтауға және нығайтуға әсер ететін мониторинг объектілерінің жай-күйін және даму үрдістерін анықтайды.

5. Мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық мұддесін қамтамасыз ету мониторингтің мақсаты болып табылады.

6. Мыналар:

1) мониторинг объектілерін басқарудың тиімділігін кешенді талдау және мемлекеттік мұліктің жай-күйін тұтас бағалау;

2) концессиялар шарттарының не мемлекеттік-жекешелік әріптестік, мемлекеттік меншік объектілерін сенімгерлік басқару, мұліктік жалдау (жалға алу) шарттарының міндеттемелері мен талаптарының орындалуын талдау;

3) мониторинг объектілері техникасының, технологиясының даму перспективаларын және олардың өнірлердің жай-күйіне әсерін сараптамалық талдау;

4) тізілімнің порталында ("NATIJE" қосымша сервисі) мониторинг объектілері бойынша электрондық деректер базасын қалыптастыру және жүргізу;

5) мемлекеттік кәсіпорындар мен мемлекет қатысатын заңды тұлғаларды одан әрі дамыту бойынша проблемаларды анықтау және ұсынымдар өзірлеу мониторингтің негізгі міндеттері болып табылады.

2-тaraу. Мемлекеттік мұлік объектілерінің мониторингін ұйымдастыру тәртібі

7. Мемлекеттік мұліктің түрлері бойынша респубикалық және коммуналдық мұлік мониторингі, ал жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару деңгейлері бойынша облыстық, аудандық коммуналдық мұлікке және жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мұлкіне мониторинг жүргізіледі.

8. Объектілер мониторингін:

1) респубикалық мұлік бойынша – мемлекеттік мұлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган;

2) облыстық коммуналдық мұлік бойынша – облыстық уәкілетті орган;

3) аудандық коммуналдық мұлік бойынша – аудандық уәкілетті орган;

4) жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мұлкі бойынша – жергілікті өзін-өзі басқарудың коммуналдық мұлік жөніндегі уәкілетті органы ұйымдастырады.

9. Мониторинг субъектілері мониторинг объектілерін бір жұз пайыз қамтумен жыл сайын мониторинг жүргізеді.

10. Мониторинг:

1) активтердің, негізгі және қосалқы өндірістің жай-күйін талдау – қызметтің технологиялық аспектілерінің;

2) қызметтің тікелей және түпкілікті нәтижелеріне қолжеткізу ді талдау, негізгі қызмет бойынша кірістер мен шығыстарды, еңбекақы төлеу саясатын талдау, мониторинг объектісінің қаржылық жағдайының тұрақтылығын талдау – қаржы-шаруашылық қызметтің;

3) жүргізілетін қызметтің үйым жарғысына, сенімгерлік басқару, муліктік жалдау (жалға алу) және концессия шарттары не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарына сәйкестігі – құқықтық мәселелердің талдауын қамтиды.

3-тaraу. Мемлекеттік мүлік объектілерінің мониторингін жүзеге асыру тәртібі

11. Мониторинг субъектілері мониторингті жүзеге асыру мақсатында:

1) Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 14 ақпандағы № 14 бұйрығына (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 19 ақпанда № 18328 болып тіркелген) сәйкес әзірленген тізілімде ұсынылған мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдардың, жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің, мемлекеттік кәсіпорындардың даму жоспарларының орындалуы жөніндегі есептерде;

2) Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 27 ақпандағы № 149 (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2015 жылғы 9 сәуірде № 10663 болып тіркелген) және 2015 жылғы 26 ақпандағы № 139 (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылғы 10 сәуірде № 10685 болып тіркелген) бұйрықтарына сәйкес әзірленген тізілімде ұсынылған мемлекет акционері болып табылатын ұлттық басқарушы холдингтердің, ұлттық холдингтер мен ұлттық компаниялардың даму жоспарларының орындалуы жөніндегі есептерде көрсетілген қаржы-шаруашылық қызметтің көрсеткіштері негізінде тізілімде орналастырылған мониторинг объектілерінің тізбесіне сәйкес жыл сайын талдау жүргізеді.

12. Мониторинг субъектілері мониторингті жүзеге асыру үшін қатысуға мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшелерінің, сондай-ақ салалық мемлекеттік органдардың қызметкерлерін жұмылдырады.

13. Мониторинг субъектісі басшысының шешімімен мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органның аумақтық бөлімшелерінің, сондай-ақ салалық мемлекеттік органдардың қызметкерлерінің қатысуымен Комиссия құрылады.

14. Мониторинг субъектілері жүргізілген талдау қорытындысы бойынша осы Қағидаларға қосымшаға сәйкес нысан бойынша қорытынды қалыптастырады.

15. Қорытынды мониторинг объектілерінің қызметтіндегі келеңсіз процестердің алдын алу мен салдарын жою жөніндегі ұсынымдарды қамтуы тиіс, олар:

республикалық мүлік бойынша – тиісті салаларға басшылық ету жөніндегі уәкілетті органға;

коммуналдық мүлік бойынша – мониторинг объектісіне жіберіледі.

16. Мониторинг объектілері және тиісті салаларға басшылық ету жөніндегі уәкілетті органдар қорытындыны алған күннен кейін 10 жұмыс күні ішінде мониторинг субъектісінің атына ұсынымдармен келісу туралы жауапты немесе ұсынымдармен келіспеу туралы дәлелді жауапты ұсынады.

17. Мониторинг субъектілері ағымдағы жылғы 25 желтоқсанға дейін мерзімде мониторинг объектілерінің және тиісті салалардың уәкілетті органдарының жауаптарын ескере отырып, жиынтық талдауды және ұсынымдарды мемлекеттік жоспарлау жөніндегі уәкілетті органға ұсынады.

18. Мониторинг субъектілері мемлекеттік мүлікті басқару тиімділігіне жүргізілген мониторинг нәтижелері бойынша мониторинг нәтижелерін тізілімде орналастырады.

19. Мемлекеттік кәсіпорынның басшысы, ұлттық басқарушы холдингердің, басқарушы холдингердің, ұлттық компаниялардың бірінші басшылары, мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органдарының басшылары әкімшілік не қылмыстық құқық бұзушылық белгісі жоқ шығынға не жоспарланғаннан артық шығынға әкелген даму жоспарының немесе іс-шаралар жоспарының жоспарланған көрсеткіштерін орындағаны үшін тәртіптік жауапқа тартылады.

Мемлекеттік басқарудың тиісті саласына (аясына) басшылық ету жөніндегі уәкілетті орган, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдары, аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдерінің аппараттары мониторинг нәтижесі бойынша жасалған талдау мен мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті орган ұсынымын назарға алғып, мемлекеттік кәсіпорынның басшысына, ұлттық басқарушы холдингердің, басқарушы холдингердің, ұлттық компаниялардың бірінші басшыларына, мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органының басшысына Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік жаза қолдану туралы мәселені қарайды және шешім шығарады.

Егер мемлекет қатысатын заңды тұлғалар дауыс беретін акцияларының (қатысу үлесінің) пайызы 100 % (бір жүз пайыздан) кем болса, онда мемлекет қатысатын заңды тұлғалардың атқарушы органының басшыларына тәртіптік жаза қолдану мәселесі және ол туралы шешім қабылдау Қазақстан Республикасының "Акционерлік қоғамдар туралы" және "Жауапкершілігі шектеулі серіктестік туралы" Зандарына сәйкес Директорлар кеңесінің отырысына және (немесе) акционерлердің немесе жауапкершілігі шектеулі серіктестік қатысушыларының жалпы жиналысының қарауына шығарылады.

Мемлекеттік мүлікті, оның
ішінде мемлекеттік
кәсіпорындардың және
мемлекет қатысатын заңды
тұлғалардың басқару

Мониторинг нәтижелері бойынша талдау
(ж. факт және жылға жоспар)

1. Мониторинг объектісі туралы жалпы мәлімет
- 1.1. Мониторинг объектісін құру туралы шешім
- 1.2. Объектіні құру мақсаты
- 1.3. Мониторинг объектісінің орналасқан орны

-
2. Мониторинг объектісі қызметінің технологиялық аспектілері
 - 2.1. Активтердің, негізгі және қосалқы өндірістің жай-күйін талдау

-
3. Мониторинг объектісінің қаржы-шаруашылық қызметінің талдауы
 - 3.1. Мониторинг объектісі қызметінің тікелей және түпкілікті нәтижелеріне қолжеткізуді талдау
 - 3.2. Негізгі қызмет бойынша кірістер мен шығыстар
 - 3.3. Мониторинг объектісінің еңбекақы төлеу саясатын талдау
 - 3.4. Мониторинг объектісінің қаржылық жағдайының тұрақтылығын талдау

-
4. Құқықтық талдау
 - 4.1. Жүргізілетін қызметтің ұйым жарғысына, сенімгерлік басқару, мүліктік жалдау (жалға алу) және концессия шарттары не мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарттарына сәйкестігі.

ЖАЛПЫ ҚОРЫТЫНДЫ
ҰСЫНЫСТАР